

Astăzi, Luni, 14 Aprilie, 2025

Sfânta și Marea Luni (*Denie*); † Sf. Ier. Pahomie de la Gledin, episcopul Romanului; Sf. Ier. Martin Mărturisorul, episcopul Romei; Sf. Mc. Tomaida

Iezechiel 1

¹ Și a fost că în cel de al treizecilea an, în luna a patra, în cea de a cincea zi a lunii, eu mă aflu în mijlocul celor robiți¹, la râul Chebar²; și cerurile s'au deschis și am văzut vedenia lui Dumnezeu.

² În cea de a cincea zi a lunii a patra, în cel de al cincilea an al înrobirii regelui Ioiachim,³

³ fost-a cuvântul Domnului către Iezechiel, fiul lui Buzi, preotul, în țara Caldeilor, la râul Chebar; acolo a fost peste mine mâna Domnului⁴.

¹ Profetul se afla printre Evreii deportați în anul 587 î. H., împreună cu regele Ioiachim.

² Chebar: în fapt, un canal ce se desprindea din Eufrat și se întorcea în el, ocolind Babilonul. Acolo se afla o colonie de Evrei deportați.

³ Adică în 592 î. H.

⁴ „Acolo”, cf. Codex Alexandrinus și T. M. „A fost peste mine mâna Domnului”: Am fost cuprins de inspirație dumnezeiască.

⁴ Și m'am uitat; și, iată, un vânt-vârtej venea dinspre miază-noapte, și un nor mare într'însul, și strălucire împrejur-i și foc scripitor, iar în mijlocul lui ca și cum ar fi fost o arătare de chihlimbar în mijlocul focului, și strălucire într'însa.

⁵ Și în mijloc, ca o asemănare de patru făpturi vii;⁵ și aceasta era înfățișarea lor: asemănare de om le era pe deasupra.

⁶ Și fiecare avea patru fețe, și fiecare avea câte patru aripi.

⁷ Picioarele le erau drepte, iar labele picioarelor le erau întraripate; și scânței erau, ca arama lucitoare, iar aripile le erau ușoare.

⁸ Sub aripi, în cele patru laturi ale lor, era o mână de om.

⁹ Fețele lor și aripile lor, ale celor patru, erau ținându-se una de alta;⁶ și fețele celor patru nu se

⁵ Grecesul *zōon* înseamnă „orice făptură vie”; prin particularizare: „animal”.

⁶ Cf. Codex Alexandrinus.

întorceau când ele umblau, ci fiecare umbla avându-și fața înainte.

¹⁰ Iar asemănarea fețelor lor: o față de om, o față de leu la dreapta celor patru, o față de vițel la stânga celor patru și o față de vultur la toate cele patru.

¹¹ Cele patru își aveau aripile întinse deasupra; la fiecare, două aripi erau împreunate una cu alta, iar două le acopereau trupurile pe deasupra.

¹² Și fiecare mergea drept înainte; oriîncotro mergea vântul, mergeau și ele, și nu se întorceau.

¹³ În mijlocul făpturilor vii era o înfățișare ca a unor cărbuni de foc aprins, ca o înfățișare de făclii învârtindu-se printre făpturile cele vii; și strălucire de foc, iar din foc ieșea fulger.

¹⁴ Și făpturile vii mergeau și se întorceau alergând, ca o vedere de fulger.⁷

¹⁵ Și m'am uitat; și, iată, cele patru aveau [fiecare] o roată pe pământ, în apropierea celor patru făpturi vii.

¹⁶ Înfațișarea roților era ca o înfațișare de crisoberil⁸; cele patru

⁷ Versetul 14, cf. Codex Alexandrinus și T. M.

⁸ „Crisoberil”: metal transparent, de culoare verde sau multicolor, foarte rar; se extrăgea din zona Tarsului.

aveau aceeași înfațișare; iar după lucrarea lor erau ca și cum ar fi fost roată'n roată.

¹⁷ Ele înaintau în toate cele patru laturi ale lor, și'n timpul mersului nu se învâteau;

¹⁸ nici obezile nu li se învâteau; și erau înalte; și le-am privit, și obezile celor patru erau pline de ochi de jur-împrejur.

¹⁹ Când mergeau făpturile cele vii, mergeau și roțile odată cu ele; și când făpturile cele vii se ridicau de la pământ, se ridicau și roțile.

²⁰ Oriîncotro se întâmpla să fie norul, acolo era și vântul gata să meargă; roțile mergeau și se ridicau odată cu făpturile vii, căci duh de viață era în roți.⁹

Îeșirea 1

¹ Iată numele fiilor lui Israel veniți în Egipt împreună cu Iacob, tatăl lor – fiecare cu toată casa sa:

² Ruben, Simeon, Levi și Iuda,

³ Isahar, Zabulon și Veniamin,

⁴ Dan, Neftali, Gad și Așer.

⁵ Iosif se afla mai demult în Egipt. Dar sufletele odrăslite din [coapsele lui] Iacob erau, de toate,

⁹ pnēuma înseamnă „vânt”, „suflare”, dar și „duh”.

șaptezeci și cinci¹⁰.

6 Apoi Iosif a murit, precum și toți frații săi și toți cei din vremea aceea.

7 Iar fiii lui Israel s'au prăsit în număr mare și s'au tot înmulțit și-au tot crescut și au devenit foarte puternici; se umpluse țara de ei.

8 Atunci s'a ridicat peste Egipt un alt rege care nu-l cunoscuse pe Iosif.

9 Acesta a zis către poporul său: „Iată că neamul fiilor lui Israel e mult mai numeros și mult mai puternic decât noi.

10 Haideți dar să luăm împotrivă-le măsuri iscusite, în așa fel încât să nu se mai înmulțească; altfel, la vreme de război se vor uni și ei cu vrăjmașii noștri, ne vor birui și-apoi vor ieși din țară”.

11 Și astfel au pus peste ei vătafi de corvoadă, pentru ca prin munci grele să le facă viața grea; și i-au zidit lui Faraon cetăți-grânare: Pitom și Ramses și On, adică

¹⁰ În Textul Ebraic: șaptezeci (conform tradiției care-i conferea acestui număr și o valoare simbolică). Septuaginta însă, urmărind atestarea **tuturor** urmașilor lui Israel, adaugă pe cei doi fii și pe nepotul lui Efraim, pe fiul și pe nepotul lui Manase, totalizând astfel 75 (vezi și Fc 46, 27), cifră preluată și de Noul Testament (FA 7, 14).

Iliopolis¹¹.

12 Dar cu cât erau mai apăsăți, cu atât ei se înmulțeau și deveneau mai puternici, așa că pe Egipteni i-a prins groaza de fiii lui Israel.

13 Ca atare, Egiptenii îi puneau pe fiii lui Israel la muncă silnică

14 și le făceau viața amară prin lucrări grele: la frământatul lutului, la cărămidărie și la tot felul de munci pe câmp; așadar, prin orice fel de muncă la care-i sileau cu strășnicie.

15 Apoi regele Egiptului le-a grăit moașelor evreice, dintre care una se numea Șifra și alta Pua,

16 și le-a zis: „Când moșiți la evreice, luați seama când sunt să nască: de va fi băiat, omorâți-l; iar de va fi fată, s'o cruțați”.

17 Moașele însă s'au temut de Dumnezeu: ele n'au făcut precum le poruncise regele Egiptului, ci i-au lăsat pe băieți în viață.

18 Atunci regele Egiptului le-a chemat pe moașe și le-a zis: „De ce-ați făcut voi lucrul acesta, de i-ați lăsat în viață pe băieți?”

¹¹ Cetăți situate la est de Delta Nilului, adică în imediata vecinătate a ținutului Goșen. Termenul „cetăți-grânare” poate indica nu numai locuri de însilozare a alimentelor, ci și garnizoane militare. Cetatea On sau Iliopolis este indicată numai în Septuaginta.

¹⁹ Moașele i-au răspuns lui Faraon: „Femeile evreice nu sunt ca egiptencele¹²; ele nasc înainte de a le veni moașele”.

²⁰ Iar Dumnezeu le-a făcut bine moașelor; poporul [lui Israel] se înmulțea și foarte se întărea.

Iov 1

¹ A fost cândva în ținutul Uz¹³ un om pe care-l chema Iov¹⁴; acesta

¹² Textul Ebraic adaugă și motivația: „ele sunt viguroase”.

¹³ Uz (uneori transcris Uț; în Vulgata, Huz): după toate probabilitățile, regiune situată în sud-estul Palestinei, în aria Moabului, care cuprindea și o parte din deșertul Arabiei. Numele e redat aici după T. M. Se pare însă, potrivit unor exegeți, că autorul a folosit într'adins un nume incert spre a-i da istorisirii un caracter de generalitate. E posibil ca aceasta să fi fost rațiunea pentru care Septuaginta îl desemnează cu numele de Ausitis, a cărui rădăcină poate fi pusă în relație cu grecescul *austerós* = sec, pustiu, aspru, auster.

¹⁴ Iov: nume propriu care poate fi pus în relație cu ebraicul *iib* = „a dușmăni”, „a trata pe cineva drept dușman”, ceea ce ar duce la însemnarea: „cel dușmănit și persecutat”. Deși cu nume simbolic, Iov a fost un personaj istoric, atestat ca atare de Proorocul Iezechiel (14, 14), care-l așază alături de dreptii Noe și Daniel, precum și de Sfântul Iacob (5, 11), care-l dă exemplu de răbdare. Sfinții Părinți, atât răsăriteni cât și apuseni, sunt unanimi în a-i recunoaște existența

era un om adevărat, neprihănit, drept, cinstitor de Dumnezeu¹⁵, ferindu-se de tot lucrul rău.

² Șapte feciori și trei fete i s'au născut.

³ Avea o turmă de șapte mii de oi, trei mii de cămile, cinci sute de perechi de boi, cinci sute de asine pascătoare, precum și mulțime mare de slugi; avea tot ce poate să aibă un om pe pământ¹⁶; și omul acesta era cel mai de seamă din tot ținutul Soarelui-Răsare.

⁴ Feciorii lui, adunându-se unul la altul, făceau pe rând ospete'n fiecare zi, aducându-le și pe cele trei surori ale lor să mănânce și să

istorică. În calendarul ortodox e prăznuit la 6 mai; în cel catolic, la 10 mai.

¹⁵ Ebr.: „temător de Dumnezeu”. Grecescul *theosevês* înseamnă „cinstitor de Dumnezeu”, așa cum e folosit și în FA 16, 14. Verbul *sévo* înseamnă „a onora”, „a venera”, „a cinsti”, cu referire specială la divinități, și numai în al doilea rând, ca sens derivat, poate însemna și „a se teme”, dar o teamă vecină cu respectul, care, la rândul-i, e impus de sentimentul cinstirii. Așadar, teologic vorbind, fără ca frica de Dumnezeu să fie eliminată sau ignorată, principala legătură a lui Iov cu Dumnezeu este aceea a cinstirii, pe care se întemeiază și actele rituale relatate în versetul 5.

¹⁶ Textual: „lucruri mari îi erau lui pe pământ”; precizare proprie Septuagintei. Înalta stare socială a lui Iov e menționată în propoziția următoare, precum și în capitolul 29.

bea împreună cu ei.

5 Iar când se isprăveau zilele ospă-
țului, Iov îi chema și-i supunea cu-
rățirii¹⁷; și sculându-se dis-de-di-
mineață aducea pentru ei jertfe,
după numărul lor, și un vițel pen-
tru păcat, pentru sufletele lor, căci
zicea Iov: „Nu cumva feciorii mei
să fi gândit în cugetele lor ceva rău
asupra lui Dumnezeu”. Așa făcea
Iov în toată vremea.

6 Și iată că'n ziua aceea când îngerii
lui Dumnezeu¹⁸ au venit la'nfăți-
șare înaintea Domnului, împreună
cu ei a venit și Diavolul¹⁹.

7 Atunci Domnul i-a zis Diavo-
lului: „Tu de unde-ai venit?” Și
răspunzând Diavolul, a zis către

¹⁷În calitate de cap de familie, Iov își
asuma rolul sacerdotal al purificării.

¹⁸Ebr.: „fiii lui Dumnezeu”, ca în Fc
6, 1-4; Ps 28, 1. Septuaginta echivalează
prin „îngerii lui Dumnezeu”, ca în Tob
5, 4: ființe spirituale, superioare omului,
care alcătuiesc curtea împărătească a
lui Dumnezeu, slujitori cărora Acesta le
acordă audiențe în zile anumite.

¹⁹Ebr.: „Satanul”. Articulat, el nu e un
nume propriu (devine astfel în 1 Par 21,
1), ci conotează un atribut care în limba
ebraică înseamnă „Acuzatorul” (așa cum
îl traduce TOB). Textul însă nu-l pre-
zintă astfel, ci ca pe un duh iscoditor,
intrigant, gata să facă rău. „Diavolul”
e o noțiune mai precisă, desemnând
duhul rău prin excelență, care însă nu
acționează decât cu știrea și îngăduința
lui Dumnezeu.

Domnul: „Dac'am dat un târcol
pământului și-am hoinărit prin
cele de sub cer, iată-mă și-aici!”

8 Iar Domnul i-a zis: „Luat-a cu-
getul tău în seamă și pe robul
Meu Iov?, că dintre pământeni
nu-i nici un om ca el, neprihănit,
adevărat, cinstitor de Dumnezeu,
ferindu-se de tot lucrul rău?”

9 Iar Diavolul, răspunzând în fața
Domnului, a zis: „Oare pe degeaba
îl cinstește Iov pe Dumnezeu?”

10 Oare n'ai făcut tu gard ocrotitor
împrejurul curții lui și'mprejurul
casei lui și'mprejurul-a tot întin-
sul bunurilor lui? oare nu tu ai
binecuvântat lucrul mâinilor lui
și-ai făcut ca turmele lui să umple
pământul?

11 Dar ia întinde-ți mâna și atin-
ge-te de tot ce are, și să vedem
dacă nu cumva o să te blagoslo-
vească drept în față...”.

12 Atunci Domnul i-a zis Diavo-
lului: „Iată, toată avuția lui o dau
pe mâna ta; numa' de el să nu te
atingi.” Iar Diavolul a plecat din
fața Domnului.

Matei 24

3 Și șezând El pe Muntele Măsli-
nilor, s'au apropiat de El ucenicii,
doar între ei, și I-au zis: „Spu-
ne-ne, când vor fi acestea, și care

este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului?”

4 Și, răspunzând, Iisus le-a zis: „Luați aminte să nu vă amăgească cineva.

5 Că mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos!, și pe mulți îi vor amăgi.

6 Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; luați seama să nu vă nspăimântați, căci toate trebuie să fie, dar încă nu-i sfârșitul.

7 Că neam peste neam se va ridica și împărăție peste împărăție, și va fi foamete și ciumă și cutremur mare pe-alocuri.

8 Dar toate acestea sunt doar începutul durerilor nașterii²⁰.

9 Atunci vă vor da pe voi la chinuri și vă vor ucide și veți fi urâți de toate neamurile din pricina numelui Meu.

10 Atunci mulți se vor poticni și unii pe alții se vor vinde și unii pe alții se vor urî.

11 Și mulți profeți mincinoși se vor scula și pe mulți îi vor amăgi.

12 Iar din pricina înmulțirii fără-delegii, iubirea multora se va răci.

13 Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14 Și această Evanghelie a împărăției va fi propovăduită în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15 Deci, când veți vedea ceea ce s'a spus prin profetul Daniel, **urâciunea pustiirii** stând în locul cel sfânt²¹ – cine citește, să înțeleagă —,

16 atunci cei din Iudeea să fugă'n munți;

17 cel ce va fi pe casă să nu se coboare ca să-și ia lucrurile din casă;

18 iar cel din țarină să nu se întoarcă înapoi ca să-și ia haina.

19 Dar vai de cele însărcinate și de cele ce alăptează în zilele acelea!

20 Rugați-vă însă ca fuga voastră să nu fie iarna, nici sâmbăta.

21 Că mare necaz va fi atunci, cum n'a mai fost de la începutul lumii până acum, și nici nu va mai fi.

22 Și dacă zilele acelea nu s'ar fi scurtat, nici un trup n'ar mai scăpa: dar zilele acelea se vor scurta de dragul celor aleși.

23 Atunci, de vă va spune cineva: Iată, aici este Hristos!, sau: Acolo!, să nu-l credeți.

24 Că se vor scula hristoși min-

²⁰ Nașterea din nou a lumii (vezi 19, 28).

²¹ Profanarea sfînteniei prin instalarea temporar-victorioasă a răului deghizat. Vezi nota de la Dn 9, 27.

cinoși și profeți mincinoși și vor face semne mari și minuni, ca să-i amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.

²⁵ Iată, v'am spus-o dinainte.

²⁶ Așadar, de vă vor spune: Iată, este în pustie!, să nu ieșiți; Iată, este în cămăril!, să nu credeți.

²⁷ Că precum fulgerul iese de la răsărit și se arată pân'la apus, tot așa va fi și venirea Fiului Omului.

²⁸ Că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii²².

²⁹ Iar îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerului se vor clătina.

³⁰ Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plânge toate semințiile pământului și-L vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

³¹ Și-i va trimite pe îngerii Săi cu sunet mare de trâmbiță, și pe cei aleși ai Săi îi vor aduna din cele

patru vânturi, de la marginile cerurilor pân'la marginile lor.

³² Învățați de la smochin această parabolă: Când mlădița lui devine fragedă și odrăslește frunze, știți că vara e aproape;

³³ tot așa și voi, când le veți vedea pe toate acestea, să știți că El este aproape, lângă uși²³.

³⁴ Adevăr vă grăiesc că neamul acesta nu va trece până ce toate acestea se vor plini²⁴.

³⁵ Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece!²⁵

²³ Vremea când vine Fiul Omului.

²⁴ Și aici, cuvântul „neam” înseamnă generație. Această cuvântare este construită în două planuri ce se întretaie și se întregesc: planul istoric, pentru o mai ușoară percepție a ucenicilor, vizând dărâmarea Ierusalimului ca sfârșit simbolic al Legii Vechi și inaugurarea celei Noi; planul eshatologic, căruia primul îi devine suport, simbol și prefigurare.

²⁵ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

²² Proverb ebraic. Prezența vulturilor deasupra unui loc e semn că acolo se află unul sau mai multe cadavre, pe care păsările le sesizează chiar și atunci când acestea sunt acoperite de nisipul deșertului. În perspectiva eshatologică, prezența îngerilor va fi semnal al învierii morților.

Tâlcuire

Domnul merge la patima cea de voie.

Se cade să-L însoțim și noi. Aceasta este datoria oricui mărturisește că

prin puterea patimilor lui Hristos a

devenit ceea ce e acum și care trage nădejde să primească o moștenire atât de mare și de slăvită, cum nimeni nu și-ar putea măcar închipui. Dar cum să-L însoțim? Prin gând, prin simțire. Mergi cu mintea în urma Domnului ce pătimește, și cu ajutorul cugetării scoate, din orice, gânduri în stare să îți străpungă inima și s-o facă să simtă pătimirile suferite de Domnul! Pentru a face aceasta mai cu spor, trebuie să devii tu însuși pătimitor prin micșorarea simțitoare a hranei și a somnului și prin mărirea osteneții statului în picioare și îngenuncherilor. Plinește tot ce face Sfânta Biserică și vei fi un bun însoțitor al Domnului pe drumul patimilor.²⁶

²⁶ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.